

Jubeljaar 2025

Geschiedenis
Betekenis
Symbolen

www.jubeljaar2025.nl

Wat is een Jubeljaar?

In 2025 wordt in de katholieke Kerk een Jubeljaar of Heilig Jaar gehouden. Dit is een groot internationaal evenement, waarin barmhartigheid, verzoening en vergeving van schulden centraal staan. Bij een Jubeljaar horen allerlei tradities, zoals een pelgrimstocht naar Rome en het passeren van de Heilige Deuren in de grote basilieken daar. Ook het verkrijgen van een aflaat is van oudsher met een Heilig Jaar verbonden. Als thema voor het Heilig Jaar 2025 heeft paus Franciscus 'hoop' centraal gesteld.

In de kern is een Jubeljaar een jaar waarin mensen worden aangespoord om terug te keren naar de fundamenteën van hun geloof en naar onderlinge verbroedering. Het is een jaar van het herstellen van relaties tussen mensen en ieders eigen relatie met God. Een Jubeljaar is ook een oproep tot bekering: het is een gelegenheid om eens goed naar je eigen leven te kijken en God te vragen je te begeleiden op de weg naar heiligheid. In een Jubeljaar spelen woorden als hoop, gerechtigheid, toewijding, dienstbaarheid en uredelievendheid een belangrijke rol. Bovendien staat in het Jubeljaar de ontmoeting met Christus centraal.

Joodse oorsprong

De traditie van Jubeljaren gaat terug tot het Oude Testament. De joodse wet van Mozes (Thora) schrijft voor om elk zevende jaar een sabbatjaar te houden. Dit was gerelateerd aan de agrarische samenleving van destijds: zes jaar werden de akkers bebouwd en in het zevende jaar bleef de grond braak liggen om tot rust te komen. Het zevende jaar was ook het moment om schulden kwijt te schelden. Na zeven keer zeven jaar (= 49) volgde in het vijftigste jaar een Jubeljaar. “Dat vijftigste jaar moet een heilig jaar zijn: dan moet u in het land afkondigen dat alle bewoners hun slaven vrijlaten. Het moet een jobeljaar voor u zijn” (Leviticus 25,10). Het was een jaar om gronden aan de oorspronkelijke eigenaar terug te geven en om slaven vrij te laten.

Jobeljaar

Een ‘jobel’ of ‘yobel’ is het Hebreeuwse woord voor de ramshoorn, waarmee in het oude Israël een ‘jobeljaar’ werd aangekondigd. Ons woord Jubeljaar is hiervan afgeleid. In het Nieuwe Testament stelt Jezus zichzelf voor als degene die het oude Jubeljaar voltooit, omdat hij “een jaar afkondigt dat de Heer welgevallig is” (Lucas 4,19). In de Middeleeuwen is de oude traditie van Jubeljaren door de katholieke Kerk overgenomen. Het eerste Heilig Jaar werd in 1300 uitgeroepen door paus Bonifatius VIII. Sindsdien vindt het regelmatig plaats. Eerst elke 50 jaar, later elke 33 jaar en sinds 1470 elke 25 jaar. De kern is nog hetzelfde als in het oude jodendom: een jaar om schoon schip te maken, schulden kwijt te schelden en ook om eigen fouten onder ogen te zien en opnieuw te beginnen.

Gewone en buitengewone Jubeljaren

Een Heilig Jaar wordt steeds door de paus uitgeroepen. Het laatste 'gewone' Heilige Jaar was in 2000 en dat betekent dat 2025 opnieuw een gewoon of regulier Heilig Jaar is, passend in de cyclus van 25 jaren. Daarnaast kan de paus ook een 'buitengewoon' Heilig Jaar uitroepen, zoals in 2016 gebeurde in het Jaar van Barmhartigheid. Tot nu toe zijn er 26 gewone Jubeljaren gevierd, 2025 is het 27e. Een Jubeljaar is elke keer opnieuw een unieke gelegenheid om het geloof te versterken

en solidariteit en broederlijke verbondenheid binnen de Kerk en de samenleving te bevorderen. Het is een evenement dat zich in de loop van een jaar ontvouwt, bestaande uit gebed en concrete handelingen. Het nieuwe Jubeljaar begint op Kerstavond met het openen van de Heilige Deur in de Sint-Pietersbasiliek in Rome door de paus. Dat is een heel grote deur, die normaal gesproken dichtgemetseld zit en alleen tijdens een Heilig Jaar wordt geopend. Pelgrims die in de loop van 2025 naar Rome gaan, betreden via die deur de Sint-Pieter als onderdeel van hun pelgrimsweg.

Heilige Deur

De Heilige Deur is een van de meest kenmerkende tekenen van het Jubeljaar. Het openen ervan door de paus markeert het officiële begin van het Heilig Jaar. Oorspronkelijk

was er maar één deur. De eerste was waarschijnlijk die van de basiliek van Sint-Jan van Lateranen, de kathedraal van de bisschop van Rome. Om het grote aantal pelgrims te laten passeren, hebben de andere grote basilieken in Rome ook Heilige Deuren gekregen. Deze worden in de dagen na Kerstmis door de paus geopend en in de kersttijd van 2025/2026 weer gesloten.

Een Heilige Deur passeren, is niet zomaar een manier

om een kerk binnen te gaan. Het is een geloofshandeling die een overgang symboliseert. Elke pelgrim die door een Heilige Deur gaat, kan aan de woorden uit het evangelie van Johannes denken: “Ik ben de deur; wie door Mij binnenkomt zal gered worden” (Johannes 10,9). Het gebaar drukt de beslissing uit om Jezus – de Goede Herder – te volgen en zich door hem te laten leiden. Per slot van rekening is de deur ook een poort die iemand binnenleidt in het interieur van een kerk. Voor de christelijke gemeenschap is dit niet alleen een heilige ruimte die met respect benaderd moet worden, maar ook een teken en instrument van verbondenheid met God en de eenheid van de mensheid. Het is een plaats van ontmoeting en dialoog, van verzoening en vrede.

Motto: Pelgrims van hoop

Paus Franciscus heeft 'Pelgrims van hoop' gekozen als motto voor het Jubileumjaar 2025. Christelijke hoop is dynamisch en verlicht de pelgrimstocht van het leven, waarop we alle medemensen als metgezellen mogen zien. Het is geen eenzame zwerftocht, maar een reis van een zelfverzekerd en vreugdevol volk dat op weg is naar een nieuwe bestemming. De levensadem van de Geest verlicht de dageraad van de toekomst, die op het punt staat aan te breken. De hemelse Vader ziet teder en geduldig de pelgrimstocht van zijn kinderen en opent de weg voor hen, wijzend op Jezus, zijn Zoon, die zichzelf tot de weg maakt voor iedereen.

Aflaat en verzoening

Bij een Heilig Jaar horen tekenen van verzoening en vergeving van schulden. Dit kan in een groter verband door het kwijtschelden van materiële schulden, maar het kan ook heel persoonlijk in het ontuangen van het

sacrament van boete en verzoening. Typerend voor een Heilig Jaar is dat dit ook kan door het verkrijgen van een aflaat. Dat zou je kunnen omschrijven als een ervaring van barmhartigheid door bepaalde geestelijke handelingen te verrichten, die door de paus zijn voorgeschreven. Denk daarbij aan

het bezoeken van daarvoor aangewezen kerken (zoals de grote basilieken in Rome), het bijwonen van de eucharistie of het bidden van bepaalde gebeden, het ontvangen van het sacrament van boete en verzoening en het doen van goede werken. Het Vaticaan heeft in een apart document omschreven hoe in het Heilig Jaar een aflat kan worden verdiend.

Jubileumlogo

Voor het Heilig Jaar 2025 is een logo ontworpen, waarin het thema 'Pelgrims van hoop' tot uitdrukking wordt gebracht. Het jubileumlogo bestaat uit vier gestileerde figuren, die de mensheid uit alle hoeken van de wereld symboliseren. Elk van hen omarmt de ander als teken dat solidariteit en broederschap alle volkeren verenigt. De eerste figuur klampt zich vast aan het kruis en omarmt

daarmee het geloof. Het is tegelijk een teken dat de hoop op Christus nooit tevergeefs is. De golven onder de figuren zijn onrustig: de pelgrimstocht van het leven is niet altijd een reis door kalm water. Tegelijkertijd verandert het onderste deel van het kruis in een anker: een teken van hoop te midden van woelige golven. Het logo maakt duidelijk dat een pelgrimstocht geen individuele aangelegenheid is, maar een gezamenlijke reis, die gekenmerkt wordt door een groeiende dynamiek die steeds dicht naar het kruis leidt.

Dit is een uitgave van de Nederlandse
Bisschoppenconferentie

Secretariaat van het R.-K. Kerkgenootschap

Prinses Marielaan 8 | 3743 JA Baarn

Postbus 262 | 3740 AG Baarn

telefoon: 030 2326900

e-mail: uragen@rkk.nl

website: www.jubeljaar2025.nl